

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3C/57/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814203058
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814203058.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, P.O.BOX 41, IČO: 47 233 516 p r o t i žalovanej: Q. Q., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX K. Z. XXX , o zaplatenie 755,60 eur s prísl. takto

r o z h o d o l :

Súd žalobu zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 11.4.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 755,60 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania odo dňa 2.6.2010 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzatvoril dňa 29. 5. 2008 so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300009438 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 730,27 eur. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splatiť spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 39,8 eur, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Na základe žiadosti žalovanej sa žalobca so žalovanou dohodli na odklade splátok č. 9,10,11 pôžičky a tieto sa žalovaná zaviazala splatiť ako splátky č.37,38,39. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 1, do uplatnenia práva žalobcu podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. do okamžitej splatnosti úveru napokon zaplatila len sumu 677, 20 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky č. 9 o viac ako tri mesiace, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Žalovaná mala uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 755,6 eur dňa 2.6.2010. Túto sumu neuhradila ani čiastočne.

Žalovaná uviedla, že žalobu žalobcu obdržala a porozumela jej obsahu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to zmluvou revolvingovom úvere zo dňa 29.5.2008, Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Oznamením o zosplatení zo dňa 9.5.2010, Oznamením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 29.5.2008, Kartou klienta k číslu zmluvy 8300009438, kópiou doručky so zosplatením č. 8300009438, písomným podaním žalobcu doručeným súdu dňa 17.6.2014 a výpoveďou žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi žalobcom a žalovanou ako dlžníkom došlo dňa 29.5.2008 k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300009438. Podľa zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 22.000 Sk (730,27 eur), ktorý sa zaviazala splácať v splátkach po 1199 Sk (39,80 eur) a to v 36 mesačných splátkach. RPMN

úveru predstavovala 64,99%, zmluvná odmena za poskytnutie úveru predstavovala 21.164,- Sk (702,52 eur).

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné dojednania (na zadnej strane žiadosti/zmluvy). Zmluvné strany prehlásili, že si žiadosť/zmluvu vrátane zmluvných dojednaní prečítali, že bola uzatvorená z slobodnej vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz tejto skutočnosti pripojujú nižšie svoje podpisy (bod 13. zmluvy).

Podľa bodu 1.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. (ďalej len „Zmluvné dojednania“) tieto vymedzujú vzťahy medzi spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. ako Veriteľom na strane jednej a Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 na strane druhej, ktoré vznikli v súvislosti s uzatvorením tejto Zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej len „Zmluva o RÚ“).

Zmluva o RÚ sa uzatvára na predtlačenom formulári Veriteľa. Vyplnená Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 je návrhom na uzatvorenie Zmluvy o RÚ. Zmluva o RÚ je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 a Veriteľa. (bod 2.1 Zmluvných dojednaní).

Podľa bodu 2.2 Zmluvných dojednaní Veriteľ je povinný odoslať Dlžníkovi Oznámenie Veriteľa o schválení úveru Dlžníkovi.

V zmysle bodu 3.1 Zmluvných dojednaní maximálna výška úveru bude Dlžníkovi oznámená v oznámení podľa čl. 2., ods. 2.2. tejto Zmluvy o RÚ. Maximálna výška úveru je splatná v pravidelných splátkach, vo výške a časovom rozvrhnutí podľa platného splátkového kalendára.

Podľa bodu 5.2 Zmluvných dojednaní za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu.

Ako vyplýva z bodu 8.2 Zmluvných dojednaní Dlžník sa zaväzuje poskytnutý úver podľa tejto Zmluvy o RÚ v dohodnutých termínoch splatnosti uhradiť na bankový účet Veriteľa. Splátka úveru s úrokom alebo iný peňažný záväzok Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 sa pre účely tejto Zmluvy o RÚ považuje za riadne splatený dňom pripísania príslušnej čiastky v plnej výške so správnym variabilným symbolom na bankový účet Veriteľa.

Z predloženej karty klienta súd zistil, že žalovanej bol poskytnutý úver v sume 181,97 eur a uhradila celkom 677,20 eur.

Listom zo dňa 9.5.2010 označeným ako oznámenie o zosplatnení žalobca žalovanej oznámil, že suma omeškaných splátok je spolu 119,40 eur. Aktuálne omeškanie na najstaršej splátke je 74 dní. V prípade, že sa dostane do omeškania s úhradou s ktoroukoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie lehota 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti.

Žalovaná vo výpovedi uviedla, že určitý čas splácala žalobcovi peniaze, ktoré si požičala, potom prestala, následne zase začala splácať a vzhľadom na roky dozadu už ani nemá prehľad o tom, čo a v akej výške vlastne dlhuje a odkedy. Manžel jej zomrel, deti sú tiež nezamestnané.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Ako vyplýva z § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Ako vyplýva z § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V zmysle § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej, ktorý sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Žalobca uvádza, že žalovanej poskytol úver v sume 181,97 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť v 36 mesačných splátkach.

Keďže žalovaná svoju povinnosť splácať úver neplnila, žalobca listom zo dňa 9.5.2010 zosplatnil celý úver a vyzval ju na zaplatenie predmetnej sumy. Účinnosť zosplatnenia podľa karty klienta nastala dňa 2.6.2010, kde je tento deň uvedený ako deň uplatnenia pohľadávky.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Skutočnosť, že došlo dňa 2.6.2010 k zosplatneniu celej pohľadávky žalobcu nebola medzi účastníkmi sporná, nakoľko sám žalobca v žalobe uvádza, že žalovaná mala uhradiť všetky neuhradené splátky už dňa 2.6.2010 potom, čo žalobca vyhlásil v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka okamžitú splatnosť úveru. Zároveň žalobca požaduje úrok z omeškania z celej sumy úveru odo dňa 2.6.2010. Uvedené vyplýva aj z predloženej karty klienta k číslu zmluvy 8300009438. Zároveň k doručeniu

zosplatnenia úveru žalovanej došlo dňa 17.5.2010, ako to vyplýva z predloženej doručenky, pričom celú dlžnú sumu mala uhradiť do 15 dní od doručenia oznámenia o zosplatnení úveru. Teda ku dňu 2.6.2010 nastala najneskôr predčasná splatnosť úveru. Trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať, tak začala plynúť najneskôr dňa 3.6.2010 a uplynula dňa 3.6.2013. Žaloba bola žalobcom podaná na súde až dňa 11.4.2014. Nárok žalobcu voči žalovanej je tak podľa názoru súdu premlčaný, keďže žaloba bola na súde podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Keďže trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať uplynula najneskôr dňa 3.6.2013 a námietka premlčania je dôvodná a súdu neostávalo iné, ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. bod 19.12 Zmluvných dojednaní v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovanej ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe

trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

V danom prípade, aj keby predmetný úver nebol premlčaný, súd by žalobcovi nárok uplatňovaný žalobou nepriznal a žalobu zamietol.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere žalovaná nepodpísala, preto pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku (v danom prípade bod 13. zmluvy) ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka (bod 13. zmluvy) v danom prípade nemohla privodiť viazanosť zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere.

Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad aj vo vzťahu k všetkým sankciám (bod 14. zmluvných dojednaní). Ustanovenia v zmluvných dojednaniach obsiahnuté, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

V danej súvislosti je potrebné tiež uviesť, že úroky dohodnuté v úverovej zmluve (64,19% resp. 65,96%) sú neprimerane vysoké (v porovnaní s úrokmi v bankách v máji 2008, kedy priemerná výška úrokov spotrebiteľských úverov poskytnutých bankami pre daný typ úveru (1-5 rokov) predstavovala 13,68% ročne). Dohodnuté úroky viac ako štvornásobne prevyšujú mieru úrokov poskytovaných v danom období bankami. Ide o neprimerane vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/151/2013 z 25.9.2013). Súd by ani v danom prípade neposkytol ochranu neprimeraným úrokom a takému úverovaniu, pri ktorom sa sociálne slabšiemu spotrebiteľovi poskytne úver za cenu o 100% vyššiu oproti bankám. Žalobcovi by aj v takom prípade vznikol iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, k úhrade ktorého už zo strany žalovaného došlo.

Žalovanému bolo poskytnutých spolu 181,97 eur, pričom spolu zaplatil žalobcovi 677,20 eur. Vzhľadom na uvedené by súd žalobu zamietol aj v prípade, že by nešlo o premlčaný dlh.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaná, ktorá bola vo veci plne úspešná, sa práva na náhradu trov konania zriekla. Žalobca bol v plnom rozsahu neúspešným účastníkom konania, preto mu nárok na náhradu trov nevznikol, vzhľadom k tomu súd rozhodol ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.